

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Nr. 168495.

D I E N S T G E H E I M
W E E K O V E R Z I C H T
No. 49/1952.

Verzonden aan:
Zie verzendlijst 113722

Verzonden op: 18 December 1952

G R O E P 1 - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	Bijzonderheden
De Wilp Gem. Marsum	20/11	26/125	rustig	J.de Vos	Openbare film- avond
Hauler- wijk Gem. Ooststellingwerf	25/11	18/200	--	--	Openbare film- avond
Goer	26/11	23/300	rustig	J.Broek- man-Smit	Openbare film- avond
Over- dinkel Gem. Losser	27/11	80/150	rustig	T.Stuiven- berg	Openbare film- avond
Enschede	29/11	130/265	rustig	H.G.Bij- kerk	Openbare film- avond
Bussum	30/11	60/275	rustig	L.A.W.Jan- sen	Openbare boekbe- sprekingsavond met filmvoor- stelling
Hengelo	30/11	62/70	aand.	H.G.Bij- kerk	Openbare film- avond
Utrecht	30/11	150/325	rustig	onbekend	Openbare film- avond

D I E N S T G E H E I M

W.O. 49/1952, blz. 2.

Drieborg Gem. Beerta	1/12	80/?	enth.	T. Haagsma	Openbare film- avond
Hengelo	3/12	103 kind. 20 volw./ 150	enth.	A. Leuning- ten Veldhuis	St. Nicolaas- feest.

COLLECTIEF OVERZICHT

Voorafgegaan door enige korte documentaires werd een Russische film ("De twee strijders" of "De dorpsarts") dan wel de Poolse rolprent "De schat" vertoond.

Op de Pegasus-avond te Bussum werd de roman "Huis Carlos Prestes" van de Braziliaanse auteur Jorge Armada besproken.

Grote belangstelling bestond voor het St. Nicolaasfeest te Hengelo. Hieraan was een poppenkast-voorstelling verbonden.

Op enige plaatsen werden protestmoties aangenomen tegen de voorgenomen electrocutie van het Amerikaanse echtpaar Rosenberg.

De belangstelling was in het algemeen gering. Slechts enkele zalen waren voor meer dan de helft bezet. Stemming rustig.

Als zaalversiering werd slechts de leus "Voor Vrede en Onafhankelijkheid" opgemerkt.

Het gesprokene op deze bijeenkomsten was grotendeels één loflied op "het machtige arbeidersparadijs, de Sovjet Unie".

Inzake het gebruik van de uitdrukking "het IJzeren Gordijn" merkte een spreker op, dat de reactie haar eigen "radarscherm" vergat. Hij noemde als voorbeeld de weigering van minister Donker om buitenlandse communisten op het onlangs gehouden C.P.N.-congres toe te laten.

De burgerlijke pers poogde in haar berichtgeving over het proces te Praag de C.P.N. van het volk te vervreemden, vooral door de insinuatie, dat de communisten anti-semitisch gezind zijn. Wat hun houding tegenover de Joden betrof, was het echter voldoende te wijzen op de rol, die de communisten speelden in de Februari-staking 1941.

G R O E P 2 - ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND

Velsen	22/11	120/150	rumoerig	R.J. Walraven	Feestavond t.g.v. Wereld- jeugddag.
Haarlem	23/11	120/220	uitbundig	H.C.v.d. Stelt	idem

Zaandam

D I E N S T G E H E I M

W.O. 49/1952, blz. 3.

Zaandam 29/11 120/150 rustig J.v.Leeuwen Openbare feest-
C.Zwart avond

Te Velsen sprak het Hoofdbestuurslid van het A.N.J.V. WALRAVEN over de eenheid in afkeer van de jeugd ten opzichte van de oorlogsophitsers. Hij noemde in dit verband Piet van Staveren en laakte het beleid van de minister van Justitie omdat deze gratie had verleend aan Lages, doch weigerde Piet van Staveren vrij te laten.

Hierna volgde een cabaret-programma waaraan medewerking werd verleend door "De Vrolijke Brigade", de toecelgroep "Uilen-spiegel" en "de Zingende Zwervers".

De aanwezigen toonden weinig belangstelling voor spreker en cabaret.

Te Haarlem voerde het Hoofdbestuurslid van der STELT het woord. Deze belichtte doel en streven van de Wereld Federatie van Democratische Jeugd en wakte de aanwezigen op te gaan sparen voor het "Wereldjeugdcongres" in 1953.

Voor het podium was de nationale driekleur bevestigd, alsmede een doek met het opschrift "Vrede". Ook hier trad "De Vrolijke Brigade" op. Men collecteerde voor het Volkerencongres voor de Vrede.

In zijn openingswoord wakte van LEEUWEN de aanwezigen op tot nauwere samenwerking en tot grotere inspanning bij de strijd voor de vrede.

De conferencier ZWART ("Sijmen") hekelde de Nederlandse en Amerikaanse regering wegens de oorlogsvoorbereidingen, waardoor woningnood en werkloosheid voortbestaan. Rusland daarentegen wil geen oorlog - aldus spreker - maar vrede met alle volkeren; het bouwt huizen en scholen.

"De Zingende Zwervers" verleenden muzikale medewerking. In de pauze werd een verloting gehouden ter bestrijding van de gemaakte onkosten.

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING

Alkmaar 26/11 80/100 vrij enth. E.de Smit- Viering v.h. le
Kruijt lustrum der afd.

Spreekster betoogde, dat het voorkomen van een nieuwe wereldbrand

D I E N S T G E H E I M

W.O. 49/1952, blz. 4.

wereldbrand een der voornaamste programmapunten van de N.V.B. is. Reeds in 1947 werd gezegd, dat Rusland plannen beaamde om het Westen aan te vallen. Vervolgens kwam de befaamde Marshall-hulp. Eerst kregen we graan, maar al spoedig was het duidelijk, dat de hulp van Amerika toch méér inhield dan het verschaffen van voedsel alleen. Spreekster herinnerde aan het Atlantisch Pact, het Schumann-plan en de Europese Defensie Gemeenschap en vroeg zich af tegen wie dit eigenlijk gericht is.

In 1946 had de N.V.B. zich uitgesproken tegen de troepenverscheppingen naar Indonesië en de dienstweigeraars ondersteund. Hoewel de meesten daarvan thans weer op vrije voeten zijn, zitten nog enigen gevangen o.w. Piet van Staveren. Alles moet in het werk gesteld worden om hem in vrijheid te stellen.

Een N.V.B.-delegatie had een onderhoud met de minister van Oorlog betreffende de militaire oefeningen in West-Duitsland. Deze had gepoogd hen gerust te stellen, doch niettemin waren er verscheidene doden en gewonden te betreuren. Spreekster weidde uit over de angst-psychose, waarin de Westerse wereld de jeugd opvoedt. Zij spoorde aan tot protest tegen de "smerige Amerikaanse oorlogsfilms en journaals". De vrouwen zijn de hoedsters van het leven. "Wij willen onze kinderen tegen oorlogsinfectie beschermen". Spreekster eindigde haar rede met een propagandistisch woord over het "Congres der Volkeren voor de Vrede" in Wenen.

Vervolgens traden een pantomime-speler en een goochelaar op en werd populaire piano-muziek ten gehore gebracht. Er werd een verloting gehouden. De opbrengst van een op Amerikaanse wijze verkochte banketletter zou bestemd zijn voor bijdrage in de kosten van uitzending van de Nederlandse delegatie naar Wenen. Een protest tegen de veroordeling van het Amerikaanse echtpaar Rosenberg werd na enig ja-geknik en applaus aangenomen.

De zaal was versierd met een witte vlag van de afd. Alkmaar der N.V.B., verscheidene biljetten met de vredesduif van Picasso, een aantal voorpagina's van het organisatieblad "Vrouwen voor Vrede en Opbouw", een rood-wit-blaauwe vlag met in het midden een rond, lichtblauw veld waarop een vredesduif was afgebeeld, en enige opschriften: "De grote Vijf bijeen".

- ARBEIDERS BOND VOOR CULTUUR

Rotterdam 24/11 60/-- -- H.v.d.Zalm Filmavond district Rotterdam
A.B.C. "Zingen maakt het leven mooi"

Voorzitter H.v.d.Zalm wakte de aanwezigen op zich als

D I E N S T G E H E I M

W.O. 49/1952, blz. 5.

lid van de bond aan te melden. Er werden 3 Hongaarse documentaires vertoond. Na de pauze draaide men de hoofdfilm "Zingen maakt het leven mooi".

VR E D E S B E W E G I N G

Groningen	27/11	50/400	rustig	G.Blokker-de Groot
Rotterdam	30/11	33/---	rustig	J.Frank

Te Groningen hield Blokker-de Groot een redevoering, waarvan de strekking vrijwel overeenkwam met die welke werd weergegeven in W.O. 48/1952.

De bijeenkomst te Rotterdam was belegd door een comité van bouwvakarbeiders ter voorbereiding van het vredescongres in Wenen. De spreker was van mening, dat een bewapening van West-Duitsland onherroepelijk tot een 3e wereldoorlog zou leiden. Het was daarom noodzakelijk alle krachten te wijden aan het "Volkerencongres voor de Vrede", daar dit een middel was om een duurzame vrede tussen alle volken te bewerkstelligen. Op het congres zou o.m. voorgesteld worden de bewapening met een derde te beperken en een verbod uit te vaardigen voor het gebruik van bacteriologische - en atoomwapens. Vertoond werd de film "Proces Neurenberg".

G R O E P 3 - VERENIGING "NEDERLAND - U.S.S.R."

Ter Apel	4/11	45/100	rustig	J.Frikken onbekende	Filmavond uit- gaande v.d. CPN "De Ridder van de Gouden Ster"
Rotterdam	14/11	100/---	kalm	J.Hoogcars- pel	Contactavond
Dordrecht	18/11	90/100	lauw	J.Hoogcars- pel	Filmavond "Nieuwe Nederl. Filmli- ga" Film: "In Vredestijd"

Den Haag

D I E N S T G E H E I M

W.O. 49/1952, blz. 6.

Den Haag	25/11	250/450	--	Mr. A. A. de Jonge	Grote bonte avond
Rotterdam	30/11	450/711	rustig	J. v. Gemert	Filmochtend: "Prima Balle- rina"

De avond te Dordrecht ging uit van de "Nieuwe Nederlandse Filmliga". "Het is wel opvallend", aldus J. Hoogcarspel, "dat alle bladen het publiek wel ophitsen tegen de Sovjet Unie, maar niet tegen Engeland en Frankrijk". Men tracht, meende hij, een geestesgesteldheid te kweken, waarin een oorlog met de Sovjet Unie als onvermijdelijk wordt beschouwd. De strijd tegen de leugen- en lastercampagne, die via pers en radio tegen de U.S.S.R. de wereld wordt ingezonden, is dan ook de taak van de vereniging "Nederland-U.S.S.R.", zo werd gezegd. De vereniging wil de vrede en handelsbetrekkingen met de Sovjet Unie bevorderen en een juiste, onbevooroordeelde voorlichting geven aan het Nederlandse volk. Het IJzeren Gordijn bestaat slechts in de geest van de tegenstanders van de U.S.S.R.. Er gaan immers geregeld arbeiders-delegaties en zakenmensen naar Rusland, zo verklaarde J. Hoogcarspel. Het Russische volk is vredelievend. Er behoeft geen oorlog te komen, wanneer maar 2.000.000 Nederlanders hiervan overtuigd waren.

Te Rotterdam sprak Hoogcarspel in plaats van Ds. W. S. H. van Dalen. Laatstgenoemde was ziek. Tevens zou hem het spreken voor de vereniging "Nederland-U.S.S.R." zijn verboden door de Generale Synode. "In een dorpje als Colijnsplaat kan men niet veel doen zonder dat de gemeente het weet", zo werd gezegd. In Moskou had Ds. van Dalen een dienst geleid waar meer dan 2000 personen aanwezig waren. Menige Hollandse predikant zou trots zijn als hij de helft van dit aantal tot zijn toehoorders zou kunnen rekenen.

De zaalversiering was in het algemeen bescheiden. Te 's-Gravenhage was het podium gedrapeerd met rode vlaggen met hamer en sikkel. In een vergaderzaal te Rotterdam hingen twee Nederlandse vlaggen en een Russische.

In de Residentie werd aan de bonte avond medewerking verleend door de dansgroep "Nieuwe Tijden", een declamatrice, het Bailalaikaorkest "Pjatjorka", "Symen met zijn kreupele rijmen" en drie clowns, die optreden onder de naam "de Bollini's". De beide voorstellingen te Rotterdam werden opgeluisterd door optreden van het gezelschap "Mir I Droesba". Het verzamelen van handtekeningen op een zgn. vredeslijst op de filmochtend aldaar werd stop gezet, omdat publiek uit uiteenlopende kringen aanwezig was.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 49/1952, blz. 7.

G R O E P 4-A - EENHEIDSVAKCENTRALE

Soest	28/11	53/100	rustig	G.Hoorn	Openbare propa- ganda-filmavond EVC afd. Soest
Beerta	29/11	55/--	--	H.v.d.Molen	Feestelijke bij- eenkomst BLZ- EVC.

G.HOORN, propagandist van de E.V.C., die te Soest als spreker optrad begon te vertellen, dat hij de afgelopen weken meermalen met vooraanstaande personen uit het N.V.V., het C.N.V. en de K.A.B. had gesproken. Bedoelde personen, die mogen worden geacht het in principe niet met de beginselen van de C.P.N. eens te zijn, hadden gehoor gegeven aan de uitnodiging om een bezoek te brengen aan Rusland. Hij vervolgde zijn propagandistisch betoog met erop te wijzen, dat Nederland thans over een tot de tanden gewapend leger beschikt. De rechtvaardiging van het aanwezig zijn van dit leger wordt gezocht in het feit, dat de Rus achter de Oder staat te trappelen om Nederland binnen te vallen. Maar kameraden, aldus spreker, laat U niets wijs maken. Indien wij dit moeten geloven, zouden de Russen thans reeds 4 a 5 jaar klaar staan om een inval te doen.

Over wederopbouw sprekende, stelde Hoorn 2 steden ten voorbeeld, namelijk Rotterdam en Stalingrad. Beide steden waren ten prooi gevallen aan de vernietigingspolitiek van de Duitsers. Stalingrad is nu geheel opgebouwd en is mooier en schoner dan voorheen. Rotterdam evenwel, is nog steeds een grote grasvlakte. Dat Rotterdam nog niet uit het puin is herrezen, weet spreker aan het verkeerde Regeringsbeleid. Besloten werd de aanwezige E.V.C.-ers op te wekken tot propagandavoering over te gaan. Tot slot van de bijeenkomst werd de film "De twee dwazen" vertoond.

Op een te Beerta gehouden bijeenkomst begon H.VAN DER MOLEN mede te delen, dat de E.V.C. niet als vakorganisatie wordt erkend. Dit is echter van weinig belang. Van groter belang is het, dat de arbeider en zijn vrouw deze bond wel erkennen als de enige en juiste organisatie, die voor de arbeider opkomt. Dat de E.V.C. vertrouwen geniet, blijkt uit het feit dat uit de omliggende plaatsen 68 nieuwe leden zijn toegetreden. Het streven moet erop gericht zijn een vaste organisatie te krijgen, waar eenheid van beginsel heerst. Dit beginsel moet aan anderen worden uitgedragen. Onder de landarbeiders zijn nog vele ongeorganiseerden en het is de plicht om deze ongeorganiseerden te bewerken. Wij E.V.C.-ers, zo ging spreker verder, worden revolutionnair genoemd, doch wat het N.V.V. bij de "Ommelanden" doet, is evenzo revolutionnair. Maar omdat het N.V.V. samenwerkt met de

D I E N S T G E H E I M

W.O. 49/1952, blz. 8.

de kapitalisten, kunnen zij wel een potje breken. De N.V.V.-ers zitten overal, op kantoren en stichtingen. Zij zijn vaak de mensen, die het weekloontje van de arbeiders vaststellen.

P E R S O N A L I A

- ✓ Blokker-de Groot
(blz.5)
Geertje.
- ✓ Broekman-Smit
(blz.1)
Jenneken.
- ✓ Bijkerk (blz.1)
Hendrikus Gerhardus.
- ✓ Frank (blz.5)
Jacobus.
- ✓ Frikken (blz.5)
Jan.
- ✓ Gemert (blz.6)
Johannes van.
- ✓ Haagsma (blz.2)
Tjerk.
- ✓ Hoogcarspel (blz.5)
Jan.
- ✓ Hoorn (blz.7)
Gerrit.
- ✓ Jansen (blz.1)
Lodewijk Antonius W.
- ✓ Jonge (blz.6)
Mr. Antonius Anne d.
- ✓ Leuning.ten Veldhui
(blz.2)
Aaltje.